

۲۰۲۳/۱۱/۰۹

انجینر قیس کبیر / مجمع اللغات

تشریح تعدادی از لغات و کلمات مربوط به یهودیت با ریشه های آنها در قاموس کبیر افغانستان

انقلاب علم و تکنولوژی در عصر حاضر، ایجاب مینماید که لغات و کلمات بر مبنای وجه تسمیه و مفاهیم آنها تشریح گردند. خوشبختانه در حال حاضر قاموس کبیر افغانستان، یگانه مرجع بزرگ، حجیم، و قابل دسترس است که درین زمینه به تمام علاقمندان آن مدد واقع میگردد. بدون استفاده ای درست از این لغات زبان دری از قافله علوم عصری فاصله گرفته و به فقر علمی و معنوی کشانیده میشود. نتیجتاً کسانی که با این لسان صحبت مینمایند، به مشکل جدی فهم و درک بعضی مفاهیم مواجه میشوند. اینجانب سعی مینمایم، تا جهت فراهم آوری تسهیلات برای استفاده کنندگان، تا جائیکه ممکن است، تشریح تعدادی از این لغات و کلمات را با ریشه ها و وجوه تسمیه آن ها، در بخش مجمع اللغات "قاموس کبیر افغانستان" درج نمایم.

از دوستان ارجمند، دانشمندان، متخصصان علوم و قلم به دستان صمیمانه آرزومندم، تا در صورت ملاحظه اشتباه در متون و تشریحات ارائه شده، لطف نموده در تصحیح آن ما را یاری نموده، منت گذارند.

معنی یک تعداد کلمات مربوط یهودیت:

ریشه	تشریح	اسم یا کلمه
عبری	<p>از آب گرفته شده، نجات یافته، صفت نسبی منسوب به حضرت موسی ع - جمع آن موسون است.</p> <p>حضرت موسی (علیه السلام) یکی از انبیاء بزرگ در ادیان ابراهیمی، از جمله یهودیان، مسیحیان، و اسلام بوده است. داستان حضرت موسی در قرآن کریم و کتب مقدس یهود و مسیحیان نیز ذکر شده است.</p> <p>حضرت موسی بر اساس روایات ادیان ابراهیمی، در زمان فرعون، حاکم مصر، زندگی می کرد. به او ماموریت الهی داده شد تا بنی اسرائیل را از بندگی و ستم فرعون نجات دهد و آنان را به سوی سرزمین وعده (سرزمین مقدس) هدایت کند.</p> <p>حضرت موسی بر اساس ادیان ابراهیمی، معجزات بسیاری انجام داد، از جمله انجام معجزه هایی مانند تبدیل عصا به مار، شق کردن دریا، و نازل شدن تورات (توراه) به او. تورات، کتاب مقدس یهودیان، به حضرت موسی نازل شده و شامل دستورات و آموزه های الهی است.</p> <p>در اسلام، حضرت موسی نیز یکی از پیامبران اسلام و کتاب های اسلامی، یعنی تورات و توراه، به او نازل شده است. او همچنین در قرآن کریم به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الله توصیف شده است.</p> <p>مطابق روایت سفر خروج، زمانی که عبرانیان در مصر زیاد و زورمند شدند، فرعون دستور داد نوزادان پسر آن ها</p>	موسی

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

	<p>را بکشند، اما یوکابد پسرش را در سیدی قرار داد و در رودخانه رها کرد. دختر فرعون که آنجا مشغول حمام‌کردن بود، نوزاد را از آب گرفت و او را موسی نام نهاد و نزد خود در قصر فرعون بزرگ کرد.</p>	
عبری	<p>صهیون یا صهیونی به معنای سنگ بنای اولیه بیت المقدس در دین یهودیت است. در متن‌های مقدس یهودیت، صهیون به معنای یک مرکز مذهبی و سیاسی مهم برای یهودیان به شمار می‌رود.</p> <p>"صهیون" به معنای "تل مقدس" و "کوه مقدس" نیز آمده است و به کوهی در اورشلیم قدیم اشاره دارد، که به عنوان مکانی مذهبی و مقدس برای یهودیان شناخته می‌شد. این مکان به عنوان محلی که معبود یهودیان در آن حاضر می‌شده و بر اساس افسانه‌ها و تاریخ مذهبی، بیت‌المقدس نیز در آنجا واقع شده است، مورد احترام بود.</p>	صهیون
	<p>ریشه لغوی کلمه "صهیونیزم" در کلمه "صهیون" (آرامگاه داوود نبی) قرار دارد. این کلمه به عنوان نام مرتبط با کوه مقدسی در اورشلیم به کار می‌رود. کلمه "صهیون" در زبان عبری به شکل "ציון" (Tziyon) نوشته می‌شود. این کوه مقدس در اورشلیم در تورات (کتاب مقدس یهودیان) و دین یهودی دارای اهمیت بسیاری است و به عنوان محل مقدس و رویایی برای یهودیان در تاریخ دینی و فرهنگی آنها شناخته می‌شود.</p> <p>اما از لحاظ سیاسی، صهیونیزم یک جنبش سیاسی و ملی‌گرای یهودی است که به دنبال تشکیل میهنی برای یهودیان در سرزمین مقدس است. این جنبش در اواخر قرن ۱۹ و اوایل قرن بیستم میلادی توسط نئودور هررتزل (Theodor Herzl)، روزنامه‌نگار و نویسنده‌ی اتریشی-مجارستانی، تأسیس و توانست با همکاری قدرت‌های جهانی، در سال ۱۹۴۸ میلادی کشور اسرائیل را تأسیس کند.</p> <p>صهیونیزم به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:</p> <p>صهیونیزم سیاسی که به دنبال تشکیل یک دولت یهودی در سرزمین مقدس است.</p> <p>صهیونیزم فرهنگی که به دنبال حفظ و گسترش فرهنگ و تمدن یهودی است.</p> <p>صهیونیزم یک جنبش پیچیده و چند وجهی است که تأثیر زیادی بر تاریخ و سیاست جهان داشته است.</p> <p>ایده‌های اولیه: ایده‌ها و انگیزه‌های مرتبط با تشکیل یک وطن یهودی به عنوان یک ایدئولوژی در داخل جوامع یهودیان قرار داشت. اما به عنوان یک جنبش سیاسی، صهیونیزم در قرن ۱۹ میلادی به عنوان عکس العمل به تشدید ضد یهودیت و تبعیض نژادی در اروپا ظاهر شد. ایده تشکیل یک وطن یهودی مستقل به عنوان مکمل دیگر دیدگاه‌های اصلی در جامعه یهودی تبیین شد.</p> <p>ظهور صهیونیزم: جنبش صهیونیستی در اوایل قرن ۲۰ به عنوان یک جنبش سیاسی و اجتماعی به شکل رسمی تأسیس شد. در این مرحله، ایده تشکیل یک دولت یهودی مستقل به عنوان حلقه اصلی تجدید نظر شد. اولین کنفرانس صهیونیستی در بازاریاب، سوئیس در سال ۱۸۹۷ تشکیل شد و اساسنامه</p>	صهیونیزم

د پانو شمیره: له 2 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د ليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په څير و لولئ

	<p>صهیونیزم (که به نام "اساسنامه بازاریاب" نیز شناخته می شود) تصویب گردید.</p> <p>تأسیس اسرائیل: تأسیس اسرائیل در پی تصمیم‌های سازمان ملل متحد در دهه ۱۹۴۰ برای تقسیم منطقه فلسطین میان جامعه یهودی و عرب‌های فلسطینی بود. این تصمیم در پی افزایش نگرانی‌ها درباره وضعیت یهودیان در اروپا به ویژه به دنبال جنگ جهانی دوم و همچنین تحریم‌های آنتی‌سمیتیزم و نابودی جمعیت یهودی در اروپا گرفته شد. دولت اسرائیل به طور رسمی در سال ۱۹۴۸ تأسیس شد. تأسیس اسرائیل به عنوان یک دولت مستقل در شرق میانه، به دنبال اعلان استقلال اسرائیل توسط دیوید بن گوریون در تاریخ ۱۴ مه ۱۹۴۸ بود. این اعلان استقلال همزمان با پایان مرحله ای از جنگ منطقه بی بین کشور اسرائیل و کشورهای عربی صورت گرفت.</p> <p>اسرائیل به عنوان دولت یهودی در قلب شرق میانه نقش مهمی ایفا کرده و مورد توجه جهانی قرار گرفته است.</p> <p>توسعه و تغییر: صهیونیزم به مرور زمان تغییر کرده و متنوع شده است. این جنبش شامل جریان‌ها و گروه‌های مختلف با اهداف و دیدگاه‌های متفاوت است.</p> <p>تاریخچه صهیونیزم پیچیده و متنوع بوده و موضوع نزاع‌ها و تضادهای متعدد در منطقه شرق میانه و جهان بوده است. این جنبش تأثیرات عمیقی بر تاریخ و فرهنگ جهان داشته و همچنان در حال تحول و تغییر است.</p>	
عبری	<p>تورات، نام پنج کتاب اول تنخ (تنخ یا تناخ) (به عبری: תנ"ך) مجموعه کتاب‌های مقدس یهودیان است که نزد مسیحیان، کتاب مقدس عبری خوانده می‌شود و با برخی تغییرات و اضافات با عنوان عهد عتیق در کتاب مقدس مسیحیان جای گرفته است.) است که به باور یهودیان، در کوه سینا از سوی یهوه به موسی داده شده است</p> <p>تورات برای یهودیان دارای اهمیت بسیار زیادی است و به عنوان کتاب مقدس آنها شناخته می‌شود. یهودیان معتقدند که تورات از سوی خدا به موسی داده شده و حاوی پیام‌های الهی برای بشریت است. تورات همچنین منبع اصلی قوانین و احکام یهود است و تأثیر زیادی بر فرهنگ و تمدن یهودی داشته است.</p> <p>تورات برای مسیحیان نیز اهمیت زیادی دارد. مسیحیان معتقدند که عیسی مسیح، پیامبر و نجات‌دهنده آنها، بر اساس تعالیم تورات زندگی می‌کرد و تعالیم او تکمیل‌کننده تعالیم تورات است. تورات همچنین برای مسلمانان نیز اهمیت دارد. مسلمانان معتقدند که تورات یکی از کتاب‌های آسمانی است که از سوی خدا به پیامبران گذشته داده شده است.</p> <p>تورات به زبان عبری نوشته شده است و یکی از قدیمی‌ترین کتاب‌های مقدس جهان است. این کتاب به دلیل داستان‌های جذاب، قوانین و احکام تأثیرگذار، و تعالیم عمیق معنوی، مورد توجه افراد زیادی در سراسر جهان قرار گرفته است.</p> <p>اصلی‌ترین کتاب تورات شامل پنج کتاب عهد عتیق به شرح زیر می‌باشد:</p> <p>پیدایش یا برآمدگی (Genesis): این کتاب داستان‌های آفرینش جهان و تاریخ اولیه انسانیت را شامل می‌شود، از جمله داستان آدم و حوا، نوح و طوفان بزرگ، داستان ابراهیم، اسحاق، یعقوب و فرزندان و داستان پیشینیان بنی اسرائیل را روایت می‌کند.</p>	تورات

د پانو شمیره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په څیر و لولئ

	<p>خروج یا شموعی اول (Exodus): در این کتاب، داستان خروج بنی اسرائیل از اسارت مصر، سفر آنها به سرزمین موعود و نزول ده وصیت موسی (لوحه ده وصیت) روایت می‌کند.</p> <p>لاویان یا شموعی دوم (Leviticus): این کتاب شامل قوانین مراسم دینی و آیینی، از جمله مذهب، اخلاق، و زندگی اجتماعی، برای فراموشی گناهان و قوانین مربوط به کشتار و قربانی‌ها می‌شود.</p> <p>اعداد یا بامید (Numbers): این کتاب به داستان‌هایی از زمانی که بنی اسرائیل در بیابان بودند و مسیر سفر آنها به سرزمین موعود مقدس اشاره دارد.</p> <p>تثیبه یا دوواریم (Deuteronomy): این کتاب شامل خطبه‌ها و تعالیم موسی به بنی اسرائیل و تجدیدنظر در قوانین و وعده‌های الهی می‌شود که خلاصه‌ای از قوانین و احکام یهود را ارائه می‌دهد.</p> <p>تورات به عنوان متن مقدس و اساسی در یهودیت محسوب می‌شود. این متون و قوانین الهی در تعلیمات دینی و قوانین مرتبط با اخلاق و رفتار در جامعه یهودیان نقش اساسی ایفاء می‌کنند. تورات نقش مهمی در تفکر دینی و ارزش‌های یهودیت ایفاء می‌کند و به عنوان یک مرجع دینی و قانونی از اهمیت خاص برخوردار است.</p>	
عبری	<p>کلمه "شموع" در زبان عبری به صورت "שְׁמוֹת" و "Shemot" تلفظ می‌شود. این کلمه به عنوان نام کتاب دوم تورات در یهودیت شناخته می‌شود و در انگلیسی به عنوان "Exodus" تلفظ می‌شود.</p> <p>"شموعی" به معنای "خروج" است و این کتاب داستان مراحل خروج بنی اسرائیل از اسارت در مصر و سفر آنها به سوی سرزمین موعود مقدس را روایت می‌کند. این کتاب شامل وقایع مهمی نظیر طوفانها، موسی و آهارون، عقیقه، نزول ده وصیت، و تجربه‌های بنی اسرائیل در بیابان است. "شموعی" به عنوان یکی از کتب مهم و قدیمی در تورات، نقش مهمی در تعلیمات دینی و اخلاقی یهودیت دارد.</p>	شموع
عبری	<p>یکی از پنج کتاب اصلی تورات در یهودیت است. این کتاب در زبان عبری با نام "בְּמִדְבָּר" (Bemidbar) نیز شناخته می‌شود. در انگلیسی، این کتاب به نام "Numbers" ترجمه می‌شود.</p> <p>"بامید" به عنوان کتاب اصلی تورات و در ترتیب داستانی، کتاب سوم از پنج کتاب اصلی تورات قرار دارد. این کتاب به تعداد مواقعی که بنی اسرائیل در بیابان حرکت می‌کنند، اشاره دارد. بامید شامل ماجراها و تجربیات بنی اسرائیل در طول سفرشان به سوی سرزمین مقدس است.</p> <p>در "بامید"، مواقعی مانند مرتب کردن و نظم دادن به جامعه بنی اسرائیل در بیابان، تقسیم اراضی مختلف بنی اسرائیل به سبک قبیله‌ها، و واقعه مآب در بیابان، به تفصیل توصیف شده است. این کتاب نیز بخشی از تورات مهم در یهودیت و دینیت یهودیان است و دارای اهمیت خاص در تعالیم و ایمان مذهبی آنان می‌باشد.</p>	بامید

د پانو شمیره: له 4 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

عبری	<p>کتاب "دوواریم" (Deuteronomy) یکی از پنج کتاب اصلی تورات در یهودیت است. این کتاب در زبان عبری با نام "דְּבָרִים" (Dəvarim) نیز شناخته می شود. در انگلیسی، این کتاب به نام "Deuteronomy" ترجمه می شود.</p> <p>"دوواریم" به عنوان کتاب پنجم تورات و در ترتیب داستانی، کتاب آخر از پنج کتاب اصلی تورات قرار دارد. این کتاب شامل خطبه‌ها و تعالیم موسی به بنی اسرائیل است و تجدیدنظر در قوانین و وعده‌های الهی می کند. موسی به مردم اسرائیل تعالیم و توجیحات الهی را مجدداً اعلام می کند و اهمیت نیکوکاری، انصاف، و اطاعت از خدا را تأکید می کند. در "دوواریم"، موسی به مردم اسرائیل توجه می کند که اگر از فراموشی گناهان و ترک اصول مذهبی پرهیز نکنند، پیشرفت و موفقیت خواهند داشت. این کتاب نیز بخشی از تورات مهم در یهودیت و دینیت یهودیان است و دارای اهمیت خاص در تعالیم و ایمان در تعالیم و ایمان مذهبی آنان می باشد.</p>	دوواریم
------	---	---------

روز های مذهبی یهودیان

یهودیان روزهای مذهبی مختلفی دارند. بعضی از روزهای مهم شامل شنبه که روز سبت است، روشنی، یوم کیپور (روز توبه)، سوکوت (جشن میخکوبی) و هانوکا (جشن چراغ) هستند. هریک از این روزها به مناسبت‌ها و اعیاد دینی خاصی مرتبط هستند و در تاریخ یهودیان تأثیر گذارند.

عبری	<p>شبت در مذهب یهودی، از غروب روز جمعه تا غروب روز شنبه، به عنوان روز سبت یا شَبَت محسوب می شود. این روز به عنوان روز مقدس و استراحت در ادیان یهودی شناخته می شود و در آن انجام برخی فعالیت‌ها مانند کار و تجارت به‌طور معمول ممنوع است.</p>	شبت
------	--	-----

د پانو شمیره: له 5 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ